

3-Laboratoriya: Taqdimot dasturlari (PowerPoint, Prezi) yordamida o'quv jarayoni uchun o'rgatuvchi taqdimotlar yaratish.

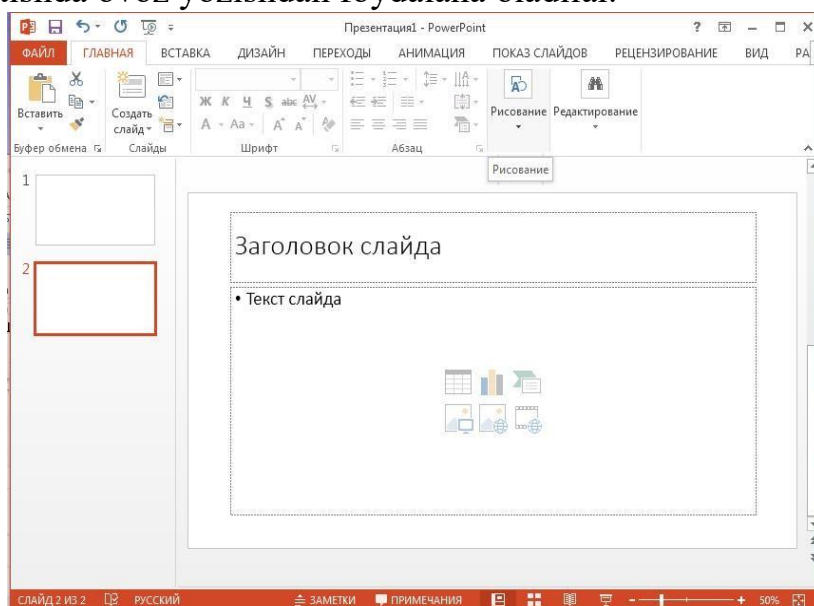
Ishdan maqsad: har bir slayd almashinishi 3 sekunda avtomatik ravishda bo'lsin, slaydlar almashinishida ovoz effektidan foydalaning. Ayrim slaydlarga ovoz yozing va taqdimot namoyishini o'tkazing.

Laboratoriya ishidan kutilayotgan natijalar: Slaydlar almashinishida ovoz va vaqtni o'rnatishni bilib oladilar. Slaydlarga ovoz yozishni va taqdimotni namoyish etishni bilib oladilar.

Bilim: Slaydlar almashinish effekti, slaydlarning avtomatik almashinishi haqida tushunchaga ega bo'ladilar. Ovoz yozish darchasi haqida tushunchaga ega bo'ladilar.

Ko'nikma: Slaydlarga ovoz va vaqt qo'yish amalini bajara oladilar. Slaydlarga ovoz yozish va taqdimotni namoyish etish amallarini bajara oladilar.

Maloqa: Taqdimotda slaydlar almashinishini boshqara oladilar. Taqdimotni yaratishda ovoz yozishdan foydalana oladilar.

Laboratoriya ishinig bajarilish tartibi: Bo'sh slayd tuzish oynasi. «Пременить разметку слайда» bandidan kerakli ko'rinishdagi slayd tanlanadi.

Masalan:

-qatorli matndan iborat bo'lgan slayd tanlanadi.

-sarlavxa, chap tomondan diagramma va o'ng tomondan matndan iborat bo'lgan slayd tanlanadi.

Agar siz bo'sh slayd hosil qilmoqchi bo'lsangiz, bandi tanlanib, «OK» tugmasi bosiladi. YUqoridagi oyna hosil bo'ladi. Ochilgan slaydda kerakli ko'rinishni hosil qilish mumkin. YAngi slayd qo'shish lozim bo'lsa «Стандартн'й» panelidan «Создать слайд» tugmasi bosiladi, yuqorida aytib o'tilgan tartibda kerakli turdagi slayd tanlanib, yangi slayd hosil qilinadi. Ochilgan oynadan slaydni keraklicha tayyorlash va uni jixozlash mumkin bo'ladi.

POWER POINT bilan ishlash jarayonida xar doim «Главная» uskunalar oynasidagi «Создать слайд» bo'linmasi yoki menyular qatoridan «Файл» menyusining shu nomli bo'limini tanlab, yangi prezentatsiyani boshlashingiz mumkin.

Dasturdan foydalanish davomida dastur panellaridagi boshqa dasturlardagi kabi uskunalar panelini foydalanuvchi uziga mos xolda qilib sozlashi mumkin. Bunda menyular katorini ustiga sichqonchani olib borib o'ng tugmasini bosiladi va quydagicha buyruqlar ochiladi shu yerdan «Настройка ленты» tugmasi bosiladi.

1-topshiriq.

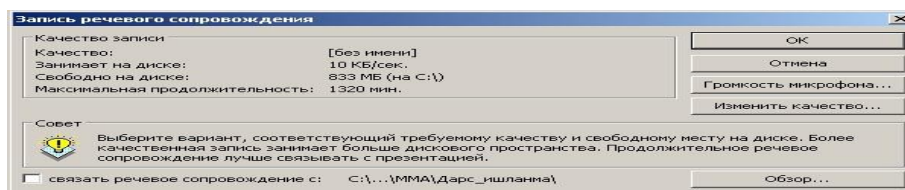
- 1.Kursorni birinchi slaydga olib keling.
- 2.Menyudan Pokaz slaydov-Smena slayda bandlarini tanlang.
- 3.Primenit k videlennom slaydam darchasidan istalgan bandni tanlang
- 4.Izmenit perexod bo'limidagi Zvuk darchasining o'ng tomonidagi tugmani bosib, ro'yxatni oching. Hohlagan ovozni tanlang.

5. Smena slaydov bo'limida slaydlar almashinish vaqtini o'zgartirish mumkin. Agar po shelchku darchasiga belgi qo'ysangiz slaydlarni faqat sichqonchanning chap tugmasini bosib almashtirish mumkin bo'ladi. Agar avtomaticheskii posle darchasiga ham belgi qo'ysangiz, shu so'z quyidagi darchaga sekundlar sonini kiritsangiz slaydlar avtomatik ravishda shuncha sekunddan keyin almashinadi.

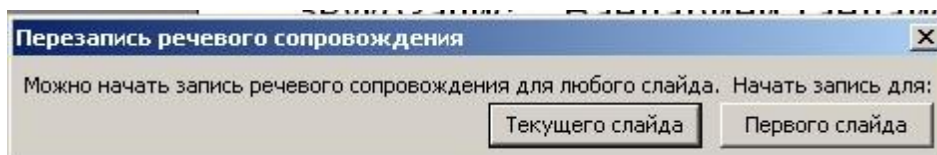
6. Baht va ovozlarni to'lrilaganingizdan so'ng, darcha quyidagi Primenit ko vsem slaydam so'zlari ustida sichqonchanning chap tugmasini bosasiz.

2-topshiriq. 1. Kursorni kerakli slaydga olib kelasiz.

2. Pokaz slaydov-Zvukozapis... bandlarini tanlaysiz. Ekranga quyidagi darcha chiqadi:

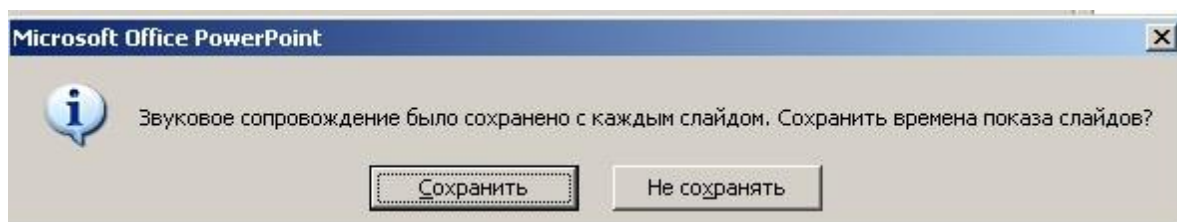

3. Bu darchada OK tugmasi bosiladi. Ekranga quyidagi darcha chiqadi.

4. Bu darchada Tekushego slayda tugmasi bosiladi. Joriy slayd to'liq ekran bo'lib ochiladi.

5. Naushnik mikrofoni yordamida kerakli so'zlarni yozib klaviaturadan Esc tugmasi bosiladi. Keyingi chiqqan darchadan Soxranit tugmasi bosiladi:

6. Taqdimotni to'liq ekranda ko'rish uchun menyudan Pokaz slaydov-Nachat pokaz bandlarini tanlang yoki klaviaturadan F5 tugmasini bosong.

Dasturning tugmalari vazifalari

Tugmachalar	Rejim	Vazifasi
	Slaydlar	Slayd rejim tanlanganda ekranda faqat bitta slayd tasvirlanadi. Slaydlar rejimi xar bir slaydni ketma-ketlik bilan jixozlab, unda kerakli matnlarni kiritishda juda qulay.
	Strukturalar	Strukturalar rejimi - xar bir slayd belgi bilan ifodalanadi. Slayd belgisidan keyin tartib raqami va slayd matni ko'rinadi. Struktura rejimini ko'rgazma strukturasini o'zgartirganda, sarlavxa va matnlarni qayta ishlashda qo'llash tavsiya etiladi. Matn slaydini strukturaning beshta darajasiga joylashtirish mumkin. Bu rejimda xamma slaydlarning sarlavxasini va matnini ko'rib chiqishga chalg'imasdan tekshirib chiqish mumkin.
	Slaydlarni saralash	Slaydlarni saralash rejimi xamma slaydlar ekranda kichiklashtirilgan xolatda ko'rinadi. Bu rejim slaydlarning o'rnini almashtirish uslubini o'rnatishda va namoyish vaqtini belgilashda qo'llaniladi. Bundan tashqari bu rejimda
		slaydlarni o'rnini almashtirish va ularni kerakli joyga ko'chirish imkoniyati mavjud.
	Belgilar	Varoq belgilari rejimi ma'ruza uchun kerak bo'lgan belgilarni tayyorlashda va ko'rib chiqishda qo'llaniladi. Taqdimot yarataYotganda xar bir varoqni boshqariluvchi matnlar bilan to'ldirish mumkin.

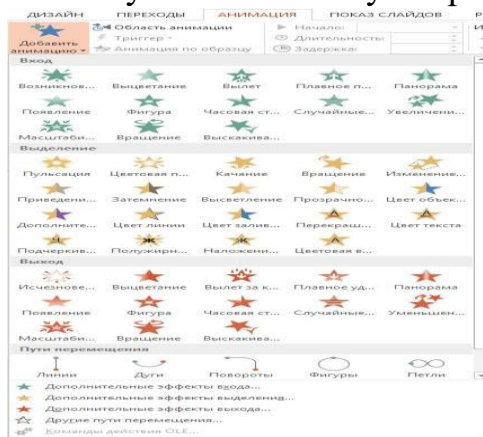
	Namoyish	Namoyish etish rejimi taqdimotning oxirgi ko'rinishini ko'rish uchun mo'ljallangan. Bu rejimda slaydlar ekranda ketma-ket chiqariladi. Namoyish etish tartibi ko'zlana Yotgan maqsadga qarab o'rnatiladi.
---	-----------------	--

Animatsion effektlar. Animatsiya - bu, ob'ektlar, kameralar, yorug'lik manbalarining o'zaro joyini almashtirish yoki ularning parametrlarini vaqt bo'yicha o'zgarishiga ega bo'lgan vazifa yoki topshiriqdir. Xozirgi paytda kompyuterli grafika vositalarini qullashning ushbu soxasi kuchli rivojlanishni boshdan kechirmoqda. Animatsion grafika o'zida rang, tasvir va illyustrativ grafika (mashinaviy tasvirlar, illyustrativ matnlar, chizmalar, eskizlar va boshqalar) bilan ishlay olish imkoniyatiga ega.

Televizorimiz ekranida xar kuni tomosha qilaligan reklama kliplari, turli multfilmlarning ko'pchiligi ana shu animatsion grafika asosida yaratilgan. Misol uchun Uolt Disney studiyasi tomonidan bundan 50 yil muqaddam yaratilgan «Oqqiz va etti gnomlar» multfilmi birinchi animatsion tasma bo'lgan . Yoki 1991 yilda ushbu kompaniya tomonidan yaratilgan «Soxibjamol va maxluq» multfilmini ko'pchiligingiz sevib tomosha qilasiz.

Anamatsiyalar kiritish.

Power Point dasturida prezentatsiyalarga animatsiyalar kiritish uchun dastlab animatsiyalar panelini ochib olish kerak. Buning uchun «АНИМАЦИЯ» menyusidan «Добавить анимацию» buyrug'ini tanlash kerak. Ushbu buyruqni tanlashimiz bilan Power Point dasturining topshiriqlar paneli bo'limining ko'rinishi o'zgaradi. U erda animatsiyali effektlar ro'yxati paydo bo'ladi (5– rasm).

Animatsiyali effektlar ro'yxati oynasi.

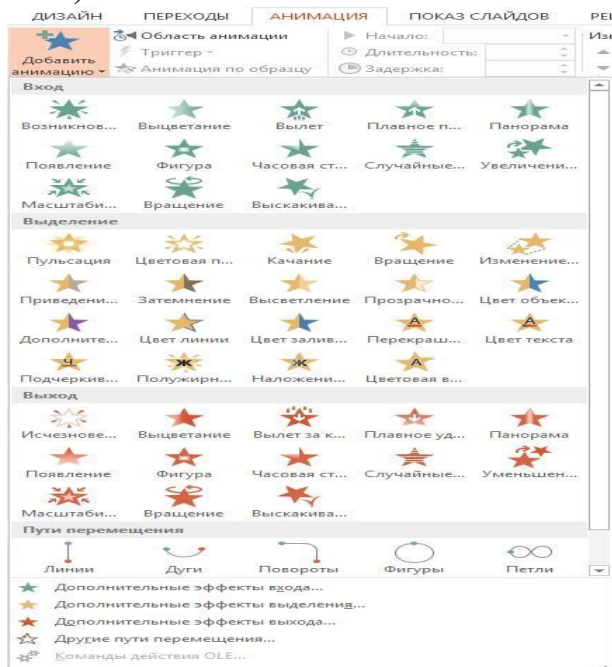
Bu ro'yxatdan istagan ko'rinishdagi animatsion effektlarni tanlashimiz mumkin. Eslatma sifatida shuni ta'kidlab o'tish mumkinki biror bir effektни tanlashimiz bilan uning qanday ko'rinishdagi animatsiya ekanligi darxol namoyish etiladi va belgilangan Yoki aktiv slaydlar uchun qo'llaniladi. Animatsiyalar ro'yxatining pastki qismida joylashgan «Применить ко всем слайдам»

tugmachasini bosish bilan tanlagan animatsiyamizni xamma slaydlar uchun qo'llashimiz mumkin.

«Просмотр» tugmachasini bosish bilan yana bir bora slaydimizga kiritgan animatsiyani ko'rishimiz mumkin. «Показ слайдов» tugmachasining vazifasi esa qilingan ishlarni namoyish etishdir. YA'ni katta ekranda ko'rsatish. Bu vazifani klaviaturadan «Shift+F5» tugmachasi xam bajaradi. E'tibor beradigan bo'lsak oynaning pastki qismida joylashgan «Автопросмотр» bo'limiga belgi qo'yilgan xolatda turibdi. Agar biz ushbu belgini olib qo'yadigan bo'lsak, animatsiyani tanlashimiz bilan uning qanday animatsiya ekanligi bizga namoyish etilmaydi.

Animatsiyalarni sozlash.

Animatsiyalarni sozlash uchun «Анимация» menyusidan «Добавить анимацию» buyrug'ini tanlaymiz. Ushbu «Добавить анимацию» buyrug'ini tanlashimiz bilan yana topshiriqlar paneli oynasining ko'rinishi o'zgarib qoladi. Ushbu panelning «Добавить эффект» – effekt qo'shish tugmasi orqali tanlagan slaydimizga Yoki ob'ektimizga yangi animatsiyali effekt biriktirishimiz mumkin bo'ladi. Ushbu tugmachani tanlashimiz bilan kontekst menyusi paydo bo'ladi. Ushbu kontekst menyudan animatsiyalarni kirishda Yoki chiqishda qanday ko'rinishda bo'lishini belgilashimiz mumkin. Misol tariqasida kirishga animatsiya qo'yishni ko'radigan bo'lsak «Вход» bo'limini tanlashimiz bilan yana Yoniga yangi kontekst menyu ochiladi. Ushbu kontekst menyudan animatsiyalarni tanlashimiz mumkin (5-rasm).

Effektlarni tanlash oynasi.

Bu erda berilganlardan tashqari boshqa animatsiya tanlamoqchi bo'lsak «Другие эффекты» bo'limini tanlashimiz kerak bo'ladi. «Другие эффекты» bo'limini tanlashimiz bilan yangi effektlarni tanlash «Добавление эффекта входа» muloqot oynasi paydo bo'ladi. Paydo bo'lgan muloqot oynasidan qo'shimcha

effektlardan o'zimizga Yoqqanini tanlab «OK» tugmachasini bosish bilan ishni yakunlaymiz. «Выход» bo'limidan ham chiqish uchun animatsiyalarni shu tartibda bajarishimiz mumkin.

«Удалить» – o'chirish bo'limidan esa qo'yilgan animatsiyalarni o'chirib tashlashimiz mumkin. «Начало» – boshlash bo'limidan qo'yilgan effektlarni namoyish vaqtida qay vaziyatda boshlanishini belgilashimiz mumkin (6- rasm). Ya'ni, agar xohlasak har bir effektни boshlash uchun klaviaturadagi yo'naltiruvchi tugmachalar Yoki sichqonchani tugmachasini bosib turib o'tkazishga sozlashimiz mumkin. Buning uchun «Начало» bo'limidan «По щелчку» xolatini tanlashimiz kerak bo'ladi. Agar effektlarni birin-ketin avtomatik tarzda namoyish etilishini xohlasak «С преды душим» xolatini tanlashimiz kerak bo'ladi. Effektlarni ma'lum vaqt oralig'ida chiqishini ta'minlamoqchi bo'lsak «Запускать после преды душего» xolatini tanlashimiz kerak. Effektlarni boshqa xossalarini ya'ni oraliq vaqt va boshqalarini o'rnatish uchun «Запускать после преды душего» ustiga kelib sichqonchani o'ng tugmachasini bir marta bosamiz. Natijada kontekst menyusu hosil bo'ladi. Hosil bo'lgan kontekst menyudan «Параметры эффектов» bo'limini tanlaymiz. Natijada effektlarni qo'shimcha xossalarini o'rnatish muloqot oynasi paydo bo'ladi